

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 312. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeeventyr07val-shoot-idm139890593278080/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

(1782). S. læste sit stykke op for vennerne, men uden held, angiveligt pga. hans svabiske udtale og deklamation (Werke ed. Bellermann I 28).

25.7 *Hør*] hvorledes. – **17** *Bayens Kongestad*] München. – **23** *Kæmpegrave*] oldtidsgrave, kæmpehøje; kæmpe: kriger. – **23** *en ganske fattig Drang*] Bertel Thorvaldsen (1770-1844), hvis statue af Schiller opstilledes i Stuttgart 1835, jvf. Dagbøger IV 175, 435. – **25** *Holmen*] flådestation og militært skibsværft (Orlogsværftet) i Kbh. – **39-40** *Schwiz's Befrier*] Wilhelm Tell (1804); se iverigt n.t. IV 134.23. – **40** *Frankrigs guddøgestrede Jomfru*] Die Jungfrau von Orleans (1801); se iverigt n.t. IV 61.22.

26.6 *engang*] senere. – *7 det adle Qvindhjertes Digt*] der tænkes på Maria Stuart og Die Jungfrau von Orleans.

Bind 27
(SS 27-68)

Theepotten

Theepotten tryktes første gang i Folkekalender for Danmark 1865, der udkom december 1864.

Iflg. Bemærkninger er eventyret skrevet i Toledo under A.s Spaniensrejse i 1862 (23). A opholdt sig i Toledo 2.12.–7.12., men hverken Dagbøger eller breve melder om eventyret.

Eventyret skulle indgå i rejsebogen I Spanien, hvor det findes i det første udkast til kapitlet om Toledo (I Spanien 342) forsynet med fig. indledning, der forklarede dets tilblivelse: »I vor Fonda var ogsaa Spor af gammel Herlighed, Vaaben over Porten, Steensoeler i den eengang med et mægtigt Springvand pyntede Gaard, nu sprang her ikke en Draabe, Marmor Kum[men] var fylt med Jord og forvandles til et Blomsterbeed underlige frugtignende ildrøde Blomster groede her, de saae ud som spansk Peber men var endnu mere glødende mere lignende en Blomst [...] Fra Murcia's Sol havde gjenstrømmet mig og Castagnetterne der havde slaet Rythmerne an til Sang, [...] kom i hver Stad en [...] Stemning, der satte Blomst, [...] jeg maatte skrive Digte som i Ungdommens Tid, men ikke et Eventyr kom paa Papiret, det Hele selv var jo som et stort forunderligt Eventyr; men her i Toledo [*overstreges*: i den lille forstørrede Gaard] i Fondaens lille Gaard, hvor det gamle Springvand var blevet Urtepotte, Isaac Skrin-

mel og Skrammel, Stumper og Skaar, der laae [...] Skaaret af en gammel Theepotte, [*overskr.: jeg tog det op, skrev et Eventyr derom, det eneste paa hele*] med Indskrift, chinessisk var det ikke, men heller ikke maurisk! saa havde den jo været en Bid for Musæet, nu gav den Ideen til et Eventyr, og det skal jeg give paa andet Sted. Nu er vi i Toledo, ogsaa det er nu kun et Skaar [*overskr.: af*] slængt hen i en Afkrog.« Slutningen her er indsat i en nyere version på et indskudt blad; den oprindelige tekst løb videre fra »og Skrammels«, lidt anderledes, overstreget, og fortsatte fra »jeg tog det op« [*overskr.: der laae paa Bunden et Eventyr,*] tænkte paa da den var heel, og da jeg selv var heel, [*overskr.: man tænker altid paa sig selv, det skulde man ikke, men jeg tænkte paa mig selv i den forbigangne Tid, men fra mig selv er de grønne Theeblade der lægges i,*] [*overskr.: tør jeg skjøn*] der er mere i Eventyret af mig selv end af Toledo, tør jeg skjønke.

Theepotten.]

(Her citeret efter Hans Aage Paludan: Et Eventyr af H.C.Andersen i: DaStu 1940. 124f).

Derefter findes kun et notat i Dagbøger 31.3.1864: »Honorar af Delbanco for mit Bidrag til Folkekalenderen & Rdtr.« (VI 31). Honoraret dækkede iøvrigt både *Theepotten* og to vers om det nye kongepar, Christian IX og Louise.

Folkesangens Fugl

Folkesangens Fugl. En *Stemning* blev trykt første gang i Folkekalender for Danmark 1865, der udkom december 1864.

På listen over »Eventyr som kunne skrives« (april-maj 1859) finder man under S: »Sangfuglen« (ovf. s. XIV), som Topsøe-Jensen mener sikkert er blevet til *Folkesangens Fugl* (HCA 255). Iflg. Bemærkninger (22) er eventyret skrevet i København ved juletid (1864), iøvrigt på samme tid som *Stormen flytter Skilt*. Denne sidste oplysning er forkert (se ovf. s. 292), så man kan måske også stille sig tvivlende mht. *Folkesangens Fugl*, medmindre man fortolker juletid i videste betydning. De eneste sikre oplysninger er nemlig Dagbøger 14.11.1864: »renskrevet Folkesangens Fugl og læst den for Paludan Müller« (VI 152) og 16.11.: »Afløvet til Folkekalenderen: »Folkesangens Fugl«« (ib. 153).

Som karakteriseret af Topsøe-Jensen er eventyret en »besynderligt sammenkøbt Historie« (FoF X 146) bestående af to af hinanden uafhængige partier bundet sammen af motivet med Folkesangens Fugl. Fortællingen om kongen, der ikke kan finde hvile, før skjalden